

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău
Judecător: E. Cobzac
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Panov, A. Doga, A. Nogai
Instanța de recurs: CSJ
judecători: N. Clima, I. Corolevschi, I. Druță

Dosarul nr. 3rh-61/16

Î N C H E I E R E

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari, Ion Druță

examinînd cererea de revizuire declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Profsistem”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Profsistem” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău privind anularea parțială a Deciziei IFS mun. Chișinău nr. 2034/1 din 16 august 2011,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2015, deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2014 și hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 februarie 2014,

c o n s t a t ă :

La 21 septembrie 2011, SRL „Profsistem” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău privind anularea parțială a Deciziei IFS mun. Chișinău nr. 2034/1 din 16 august 2011.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că, în perioada 12 iulie 2011-18 iulie 2011 SC „Profsistem” SRL a fost supusă controlului fiscal total de către colaboratorii secției de control nr. 1 al DGCF a Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău, pentru perioada de activitate 01.01.2008-31.05.2011.

În urma efectuării controlului menționat a fost întocmit actul de control nr. 5-651301 din 18 iulie 2011, pe marginea căruia a fost emisă decizia 2034/1 din 16.08.2011 asupra cazului de încălcare a legislației, conform căreia s-a dispus: micșorarea TVA destinată trecerii în cont pentru perioada ulterioară cu 20 758 lei; încasarea la buget a TVA diminuată în mărime de 156 126 lei; aplicarea majorării de întârziere pentru neachitarea în termen a TVA în sumă de 16 034 lei; aplicarea amenzii în mărime totală de 140 771 lei.

Menționează reclamanta că asupra actului cît și a deciziei a prezentat dezacordul nr. 1 din 29 iulie 2011 și contestația nr. 26/08-1 din 26 august 2011. IFS

pe mun. Chișinău nu a luat în considerație argumentele sale, fiind pronunțată Decizia nr. 150 din 13 septembrie 2011 pe marginea contestației prin respingerea acesteia.

Susține întreprinderea reclamantă că, organul fiscal a invocat încălcarea prevederilor art. 24 al. 1 din Titlul II al Codului Fiscal „Impozitul pe venit” motivând, că în anul 2010 la casarea materialelor aferente livrărilor de uși și ferestre, producție proprie, a fost atribuit la deduceri valoarea acestora, fără a dispune de documente confirmative, că materialele casate au fost utilizate în activitatea de întreprinzător și anume valoarea materialelor casate conform actelor de casare este mai mare decât valoarea materialelor utilizate conform proceselor-verbale de îndeplinire a lucrărilor.

Astfel, nu a fost recunoscută în scopuri fiscale valoarea materialelor de 837 251 lei, care a fost dedusă la cheltuielile activității, urmare cărui fapt s-a considerat micșorarea venitului impozabil cu 598 888 lei.

Mai indică că, nu este corectă constatarea faptului, că SRL „Profsistem” nu dispune de documente confirmative, că materialele casate au fost utilizate în activitatea de întreprinzător, deoarece la dispoziția colaboratorilor fiscali au fost puse toate documentele confirmative privind materialele utilizate pentru fabricarea producției și anume: facturile fiscale privind materialele procurate, precum și actele de casare a materialelor utilizate la fabricarea producției finite. Mai mult ca atât, documentul confirmativ ce atestă faptul utilizării materialelor la producerea geamurilor este actul de casare a materialelor întocmit de SRL „Profsistem”, conform rigorilor art. 19 al. 3 Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, care prevede că entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare, aprobate de Ministerul Finanțelor, iar în lipsa formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesitățile entității, entitatea elaborează și utilizează formulare de documente, aprobate de conducerea ei, cu respectarea cerințelor al. 6 art. 19 din Legea contabilității.

Astfel, consideră că, în lipsa unui formular tipizat de casare a materialelor, utilizarea documentului primar elaborat de către SRL „Profsistem” - actul de casare a materialelor, este conform normei legale stabilite de art. 19 al. 1 și al. 6 din Legea contabilității privind obligativitatea contabilizării faptelor economice în baza documentelor primare, iar actul respectiv este întocmit pentru fiecare proces tehnologic de fabricare a producției și cuprinde sub aspect cantitativ și valoric materialele utilizate pentru producerea propriu zisă.

Constatarea încălcării fiscale de către organul fiscal se bazează pe procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate, formularul nr. C2n, aprobat de către Departamentul Statistică prin ordinul nr. 3/5 din 15 ianuarie 2002. Atât în dezacordul nr. 1 din 29 iulie 2011 și contestația nr. 26/08-1 din 26 august 2011, precum și în cererea de chemare în judecată a demonstrat, că procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate - formularul nr. C2n nu este un document elaborat și aprobat de Ministerul Finanțelor, pentru a putea fi considerat drept formular tipizat de document contabil primar în sensul art. 19 al. 3 din Legea contabilității, iar acest document - formularul nr. C2n, a fost aprobat de către Departamentul Statistică prin ordinul nr. 3/5 din 15 ianuarie 2002, care nu a fost publicat în modul stabilit în Monitorul Oficial și respectiv nu este făcută publică nici informația privind modul de întocmire a acestuia și în ce scopuri se utilizează.

Susține că, în cazul dat procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate au fost întocmite numai în cazurile, când beneficiarii serviciilor aveau statutul de autoritate contractantă în sensul art. 1 din Legea privind achizițiile publice nr. 96 din 13 aprilie 2007, iar serviciile oferite făceau obiectul unei achiziții publice. Necesitatea întocmirii acestui document revine autorităților contractante, care sunt autorități ale administrației publice, persoane juridice de drept public, asociații ale acestor autorități sau persoane, care și solicitau de la recurent documentul respectiv, întocmit în modul respectiv.

Mai indică reclamanta, că în pct. 4 din partea constatatoare a deciziei nr. 2034/1 din 16 august 2011 se indică încălcarea art. 97 al. 4 Cod Fiscal invocând faptul, că nu s-a calculat TVA de la livrări efectuate la un preț mai mic decât prețul de cost în luna IX, 2009 cu 416 lei, în luna V, 2009 cu 774 lei, în luna VII, 2009 cu 63 lei, în luna X, 2009 cu 1 173 lei, însă reclamantul nu este de acord cu aceste constatări, deoarece nici în actul de control nr. 5-651301 din 18 iulie 2011, nici în decizia nr. 2034/1 din 16 august 2011 nu este descrisă clar și exact încălcarea fiscală, modul de evidență a obiectelor impunerii și nu s-a făcut referire la documentele de evidență respective sau la alte materiale, aceasta fiind în contradicție cu prevederile art. 216 al. 6 și art. 248 Cod Fiscal al RM; nu este clară modalitatea care a fost utilizată de către organul fiscal la determinarea costului producției fabricate, care a servit drept valoare impozabilă în sensul art. 97 al. 4 Cod Fiscal; costul producției fabricate a fost determinat conform prevederilor SNC 3 „Componența consumurilor și cheltuielilor”, iar altă metodă în acest scop nu este stabilită de Codul Fiscal și nici de un alt act normativ elaborat întru executarea prevederilor legale.

Solicită reclamanta-SRL „Profsistem” anularea parțială a Deciziei IFS mun. Chișinău nr. 2034/1 din 16 august 2011 și anume a următoarelor puncte din partea decisivă P.I - modificarea sumei TVA pentru trecere în cont prin majorarea acesteia cu 32 589 lei. Suma TVA pentru trecere în cont în perioada ulterioară va constitui 71 377 lei; anularea p. II ce ține de încasarea sumei TVA în mărime de 156 126 lei; anularea p. III ce ține de încasarea la buget a majorării de întârziere în sumă ce 16 034 lei; anularea din subp. 1 privitor la amenda aplicată în mărime de 89 833 lei și a subp. 2 privitor la amenda aplicată în mărime de 46 838 lei; modificarea subp. 4 din p. III în vederea micșorării acesteia cu suma de 2 600 lei, privitor la întocmirea neadecvată a declarației persoanei juridice cu privire la impozitul pe venit pentru anul 2010 și a declarațiilor privind TVA în 12 căzu P. II ce ține de încasarea impozitului pe venit în sumă de 44 513 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2012, acțiunea a fost admisă parțial. S-a anulat parțial decizia Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. 2034/1 din 16.08.2011 ca fiind ilegală, în partea ce ține de micșorarea TVA destinată trecerii în cont pentru perioada ulterioară cu 20758 lei, încasarea de la buget a TVA diminuată în mărime de 156 126 lei, aplicarea majorării de întârziere pentru neachitarea în termen a TVA în sumă de 16 034 lei și aplicarea amenzii în mărime totală de 140 771 lei. În rest acțiunea s-a respins.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2012, a fost admis recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, casată hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2012, cauza fiind restituită spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2012 pricina civilă dată a fost transmisă după competență jurisdicțională și teritorială în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 februarie 2014, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea SRL „Profsistem” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău privind anularea parțială a Deciziei IFS mun. Chișinău nr. 2034/1 din 16 august 2011.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2014, a fost respins apelul declarat de SRL „Profsistem” și a fost menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 februarie 2014.

La 23 februarie 2015, SRL „Profsistem” a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2014 și a hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 februarie 2014, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii înaintate.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2015, recursul declarat de SRL „Profsistem” a fost recunoscut inadmisibil.

La 05 mai 2016, SRL „Profsistem” a depus cerere de revizuire, solicitînd casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2015, deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2014 și hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 februarie 2014, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii, sau restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de revizuire, invocînd prevederile art. 449 lit. b) CPC, revizuentul a indicat că au apărut noi circumstanțe de importanță esențială pentru litigiul dedus judecătii. Invocă că, la 28 aprilie 2016 compania de audit SRL „Truvorix” a întocmit raportul de constatări efective prin care se confirmă corectitudinea calculării TVA pentru perioada anului 2010.

Verificînd temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 448 alin. (4) CPC, „Cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității se examinează de Curtea Supremă de Justiție”.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicîndu-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC cu anexarea probelor ce le confirmă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Instanța de judecată reiterează că, revizuirea este o cale de retractare a hotărîrii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărîrilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc

redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

În conformitate cu prevederile art. 449 CPC al RM, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională..

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente care sunt esențiale pentru litigiul examinat și de natură să influențeze soluția adoptată.

Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri emise de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, probează existența unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării.

Din textul cererii de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuentul solicită revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2015, invocând în calitate de temei lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit normei invocate, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul în baza temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor

probe concludente.

Pentru acest temei de revizuire, esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Cu referire la pretinsa circumstanță nouă aflată de SRL „Profsistem” precum că la 28 aprilie 2016 compania de audit SRL „Truvorix” a întocmit raportul de constatări efective prin care se confirmă corectitudinea calculării TVA pentru perioada anului 2010, Colegiul îl reține ca fiind irelevant speței.

Mai mult ca atît, Colegiul constată cu certitudine că, raportul de constatare invocat de către revizuent, a apărut ulterior emiterii încheierii Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2015.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanța invocată de revizuent drept temei de revizuire, nu se încadrează în temeiurile de redeschidere a procedurii prevăzute la art. 449 CPC.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului CEDO, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărîrilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărîri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un recurs camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci cînd este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare. Din considerentele menționate Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, din considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Profsistem” împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2015, deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2014 și hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 februarie 2014, emise în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Profsistem” către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău privind anularea parțială a Deciziei IFS mun. Chișinău nr. 2034/1 din 16 august 2011.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Dumitru Mardari

Ion Druță